

Informatienota voor de raad

Datum 10 maart 2021

Onderwerp	Intentieovereenkomst Voedselbos Spoolde
Versienummer	V .1

Portefeuillehouder Wethouder E. Anker

Informant H.A.F. Nijmeijer
Afdeling Proces-, Programma- en Projectmanagement
Telefoon 038 498 5109
Email H.Nijmeijer@zwolle.nl
Bijlagen 1. Visualisatie
2. Brief Spoolderbelangen

Wij stellen u voor kennis te nemen van onderstaande besluit dat het college heeft genomen:

- 1 Het voornemen te hebben om een intentieovereenkomst met de initiatiefnemer van het voedselbos aan te gaan.

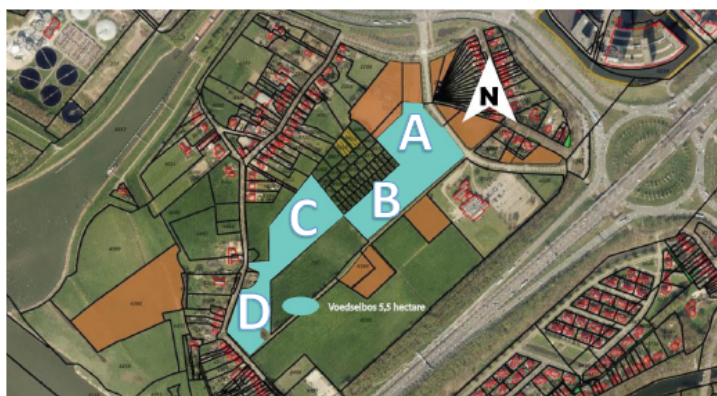
Datum 10 maart 2021

Inleiding

De initiatiefnemer heeft de wens om een voedselbos te realiseren in Zwolle (zie bijgevoegde visualisatie (bijlage 1)).

“Een voedselbos is een landbouwmethode waarbij bomen en struiken dominant zijn en volop eetbare producten leveren (fruit en noten, maar ook eetbare bladeren, bloemen, scheuten). Het is een vorm van landbouw die is gebaseerd op de ecologische principes van een natuurlijk bos. Denk hierbij aan goede bestuiving, opbouw van bodemvruchtbaarheid en natuurlijk plaagbeheer. Een voedselbos bestaat uit minimaal vier verschillende grondlagen of wel ‘vegetatielagen’, waarbij het belangrijk is dat de bosbodem zich ongestoord moet kunnen ontwikkelen. In een voedselbos wordt niet geploegd, geen vee gehouden, niet gespoten en geen gebruik gemaakt van bemesting.”

Voor het realiseren van een voedselbos wordt gekeken naar de 5,5 hectare aan gemeentelijke grond in Spoolde met de wens deze grond te pachten voor de komende 20 jaar. .

Figuur 5 te pachten percelen voor Voedselbos Zwolle

Kernboodschap

Begin 2019 is voor het eerst met de initiatiefnemer over dit initiatief gesproken. Intussen zijn er meerdere met de initiatiefnemer gevoerd. Het college staat positief ten opzichte van dit initiatief omdat het voedselbos een bijdrage aan veel van onze gemeentelijke beleidsdoelstellingen te weten:

- Circulaire economie (lokale voedselproducten, CO2-opname, werkgelegenheid)
- Klimaatadaptatie (vermindering hittestress, betere waterhuishouding)
- Biodiversiteit
- Recreatief aantrekkelijker en beter toegankelijk maken van de stadsrand
- Behoud en versterking van het uitloopegebied tussen stad en IJssel
- Landschappelijke inpassing van Voorst/Voorsterpoort
- Gezondheid (levert gezond voedsel, nodigt uit tot bewegen en sociale contacten)

Om het initiatief te ondersteunen vragen onderstaande aandachtspunten verdere uitwerking:

- Duurzame exploitatie (hieronder valt ook de financiële haalbaarheid van het initiatief)
- Continuïteit waarborgen
- Draagvlak polsen. Een eerste informatieavond is georganiseerd door initiatiefnemer op 16 december 2020 waarvoor omwonenden waren uitgenodigd. Tijdens deze avond was er ruimte voor een open gesprek. Van de aanwezigen stond een krappe meerderheid positief tegenover de ontwikkeling (53%). De andere aanwezigen (47%) stonden negatief tegenover de komst

Datum 10 maart 2021

van een voedselbos met als voornaamste argument 'verlies van uitzicht' (naast mogelijke drukte en problemen rondom parkeren). Wijkvereniging Spoolderbelangen heeft de wens uitgesproken om samen met Spooldernaren eerst te werken aan een gebiedsplan waarin het initiatief van een voedselbos een plek kan krijgen. Hiertoe is ook een brief aan het college gestuurd (bijlage 2).

Het college heeft het voornemen om een intentieovereenkomst met de initiatiefnemer aan te gaan zodat de initiatiefnemer deze punten verder kan onderzoeken gedurende de intentieperiode. Na afloop van de intentieperiode besluit het college definitief over het initiatief.

Consequenties

De initiatiefnemer krijgt gedurende de looptijd van de intentieovereenkomst de gelegenheid benoemde aandachtspunten op te pakken en verder uit te werken. In dit kader worden door initiatiefnemer in ieder geval de volgende stappen gezet:

Duurzame exploitatie

Financiering bedrijfsopzet

Voor een eerste bedrijfsopzet heeft de initiatiefnemer minimaal € 50.000, - nodig. De financiële middelen voor de eerste bedrijfsopzet worden als volgt georganiseerd:

- Aangaan van een crowdfundingactie
- Intentieverklaringen van potentiële afnemers
- Subsidies

Exploitatie

In de landbouw is het gebruikelijk dat je eerst gaat zaaien en daarna kunt oogsten. Bij het voedselbos is de periode tussen het planten en oogsten veel langer dan een oogstseizoen, de periode is ten minste 5 jaar. Dit betekent dat de kosten lange tijd voorgefinancierd moeten worden en de terugverdientijd lang duurt. Dat vraagt een goede onderbouwing van de financiële haalbaarheid.

Door het sluiten van een intentieovereenkomst krijgt de initiatiefnemer meer juridische zekerheid en kan de initiatiefnemer op basis hiervan crowdfunding starten. Het starten van crowdfunding is een harde randvoorwaarde voor de initiatiefnemer om er voor te zorgen dat er voldoende geld binnenkomt om te kunnen starten met de eerste fase van het voedselbos.

Continuïteit waarborgen

Door de landelijke Stichting Voedselbos Nederland is een garantiebrieven opgesteld ten aanzien van de continuïteit. Daarin zegt Stichting Voedselbos toe om primair inhoudelijke kennis te leveren om een succesvol project te realiseren en secundair om, bij niet geplande ontwikkelingen zoals het uitvallen van de ondernemer, terug te kunnen vallen op het netwerk van professionals aangesloten bij de Stichting zonder dat hiermee een zekere opvolger wordt verkregen.

Gedurende de intentieperiode moet de initiatiefnemer ervoor zorgdragen dat er een stichting wordt opgericht, die uiteindelijk contractspartij en aanspreekpunt van de gemeente kan worden en aanspreekpunt voor de buurt, die tevens de continuïteit beter kan waarborgen.

Datum 10 maart 2021

Draagvlak polsen

De initiatiefnemer moet gedurende de intentieperiode het initiatief breder in de omgeving en de stad onder de aandacht brengen en het draagvlak toetsen. Daar waar mogelijk de plannen zodanig bijstellen dat het draagvlak vergroot.

In het bestuurlijk overleg met Spoolderbelangen van 15 maart jl. heeft Spoolderbelangen de wens uitgesproken met de initiatiefnemer van het voedselbos te willen samenwerken. Met als doel om een gezamenlijk gebiedsplan te maken voor Spoolde. In de intentieovereenkomst wordt als onderzoekspunt opgenomen dat de initiatiefnemer en Spoolderbelangen gedurende de intentieperiode gaan onderzoeken of de aandachtspunten van het voedselbos en het maken van een gebiedsplan voor Spoolde in één proces georganiseerd kan worden. Zonder dat beide processen onevenredig vertraagd worden. We vragen van de initiatiefnemer om hier aan het begin van het proces afspraken over te maken met Spoolderbelangen en uiteindelijk vormt de wijze waarop invulling is gegeven aan de afspraken mede onderdeel van de afweging die het college moet maken.

Vervolg

- De initiatiefnemer kan vooruitlopend op het sluiten van een intentieovereenkomst samen met Spoolderbelangen afspraken maken hoe gedurende de intentieperiode gezamenlijk onderzocht kan worden of de aandachtspunten van het voedselbos en het maken van een gebiedsplan voor Spoolde in één proces georganiseerd kan worden.
- De risico's die er nu nog zijn, namelijk: draagvlak, financiële haalbaarheid, parkeren en procedure (aanlegvergunning), worden in de intentieovereenkomst beschreven en gedurende de intentieperiode door de initiatiefnemer onderzocht. Na de intentieperiode wordt duidelijk of de risico's zijn weg genomen of zijn verminderd.
- Vervolgens neemt het college een besluit of de gemeente bereid is om voor de komende 20 jaar een pachtovereenkomst met de initiatiefnemer te sluiten, zodat een voedselbos gerealiseerd kan worden.

Financiën

De ambtelijke kosten die nu worden gemaakt om het project te begeleiden worden gefinancierd uit het budget ruimtelijke planvorming. Indien er een pachtovereenkomst wordt afgesloten kan een deel van deze kosten gefinancierd worden uit de pachtopbrengsten.

Communicatie

De initiatiefnemer heeft een communicatieplan opgesteld voor het vervolgproces en deze zal onderdeel worden van de intentieovereenkomst. De initiatiefnemer, Spoolderbelangen en de raad worden gelijk na het collegebesluit over de uitkomst geïnformeerd.

Vervolg

- Een intentieovereenkomst opstellen en ter besluitvorming voorleggen aan het college
- De initiatiefnemer kan vooruitlopend op het sluiten van een intentieovereenkomst het initiatief breder in de omgeving en de stad onder de aandacht brengen en het draagvlak toetsen.
- De initiatiefnemer kan vooruitlopend op het sluiten van een intentieovereenkomst samen met Spoolderbelangen afspraken maken hoe gedurende de intentieperiode gezamenlijk onderzocht

Datum 10 maart 2021

kan worden of de aandachtspunten van het voedselbos en het maken van een gebiedsplan voor Spoolde in één proces georganiseerd kan worden.

-

Openbaarheid

Het voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

interim-secretaris, Liesbeth Borsboom